

O'QUV ADABIYOTINING NASHR RUXSATNOMASI

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus
ta'lim vazirligining 20 21 yil "31" May dagi
"237" -sonli buyrug'iga asosan

Z.Z.Abdushukurova, S.Sidikov, S.Q.Zakirova

(muallifning familiyasi, ismi-sharifi)
5141000 – Tuproqshunoslik

(ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi))

_____ ning
talabalari (o'quvchilari) uchun tavsiya etilgan

(o'quv adabiyotining nomi va turi: darslik, o'quv qo'llanma)

Tuproq geografiyasi nomli o'quv qo'llanmasi

_____ ga
O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan
litsenziya berilgan nashriyotlarda nashr etishga ruxsat
berildi.

Vazir

(imzo)

A.Toshkulov

Ro'yxatga olish raqami

237-049

Z.Z.Abdushukurova, S.Sidikov, S.Q.Zakirova

TUPROQ GEOGRAFIYASI

Toshkent– 2021

Z.Z.Abdushukurova, S.Sidikov, S.Q.Zakirova Tuproq geografiyasi:

O'quv qo'llanma – T., 2021. – 92 b.

UDK: 631.92(075.8)

КБК: 40.3я73

O'quv qo'llanmada tuproqlarni geografik tarqalish omillari, tuproqlarni geografik tarqalishining qonuniyatlari va ilmiy asoslari, O'zbekiston Respublikasi tuproq qoplami, dunyo tuproqlarining geografik tarqalishi, dunyo tuproq qoplami, dunyo yer resurslari va muhofazasi, O'zbekiston yer resurslari va muhofazasi bo'yicha ma'lumotlar keltirilgan.

O'quv qo'llanma 5141000-Tuproqshunoslik va 5410100-Agrokimyo va agrosoilshunoslik ta'lim yo'nalishlari bo'yicha bakalavrlarni tayyorlashga mo'ljallangan.

Taqrizchilar:

R. Kurvontoev - qishloq xo'jaligi fanlari doktori, professor, Tuproqshunoslik va agrokimyo ilmiy-tadqiqot instituti Tuproqlar fizikasi va texnologiyasi bo'limining etakchi ilmiy xodimi.

Z.A.Jabbarov - O'zbekiston Milliy universiteti Tuproqshunoslik kafedrasida professori, biologiya fanlari doktori.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2020 yil 28 dekabrda 676-son buyrug'iga muvofiq 5141000-Tuproqshunoslik va 5410100- Agrokimyo va agrotuproqshunoslik ta'lim yo'nalishlari bo'yicha oliy o'quv yurtlari talabalari uchun o'quv qo'llanma sifatida nashr etish uchun tavsiya etilgan.

ISBN: 978-9943-6915-5-1

«Университет» нашриёти, Тошкент, 2021 й.

CONTENT

Introduction	3
Chapter 1. Introduction	4
Chapter 2. Factors of the geographical distribution of soils	11
Chapter 3. Laws of geographical distribution of soils and scientific foundations	14
Chapter 4. Soil cover of the Republic of Uzbekistan	19
Chapter 5. Geographic distribution of soils of the world	27
Chapter 6. The soil cover of the world	29
6.1. Geography and distribution of the main soils of Europe	29
6.2. Geography and distribution of the main soils in Asia	40
6.3. Geography and distribution of the main soils in Africa	45
6.4. Geography and distribution of the main soils of Australia	47
6.5. Geography and distribution of the main soils of the South America	55
6.6. Geography and distribution of major soils North America	60
Chapter 7. World land resources and their conservation	64
Chapter 8. Land resources and their protection in Uzbekistan.....	66
8.1. Land resources of Uzbekistan	65
8.2. Agricultural land	70
8.3. Forest fund lands	74
8.4. Water fund lands	75
8.5. Reserve lands	76
8.6. Land use prospects	78
Interactive teaching methods used in science teaching	80
Glossary	83
References	89
Contents	90

Bosishga ruxsat etildi. 28.12.2020 y. Bichimi 60X84 ¹/₁₆.
Nashriyot hisob tabog'i 5,75. Adadi 50 nusxa.
Bahosi kelishilgan narxda.